

Over één van de walvissen die ooit te Oostende aanspoelden bestaat nog een liedje, waarschijnlijk gezongen terwijl de meisjes in de koord dansten.

De tekst vond ik terug in een reeks Oostendse liedjes uit de verzameling van wijlen Ary SLEEKES (archief De Plate - Oostende).

Het gaat aldus.

Moeder 'k hèn naar Oostende gewist
Naar dien walvisch, naar dien walvisch
Moeder 'k hèn naar Oostende gewist
Naar dien overgrootte visch.

Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters, honderd meters,
Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters en dertien.

En dat zal ik nooit vergeten
Zo'n overgrootte visch gezien.

En Mietje rolde van den dijk
Bij die walvisch, bij die walvisch
En Mietje rolde van den dijk
Met heur rokjes in de slijk.

Of we hier te doen hebben met een Oostends liedje is een open vraag. Een Oostendenaar zal niet zingen dat hij naar Oostende geweest is om de walvis te bekijken. En anderzijds meen ik dat in het dialect van onze stad gezegd wordt : "Moeder 'k zien naar Oostende gewist" in plaats van "'k hèn....".

J. KLAUSING

#

HET OOSTENDS WEEKBLAD "DE WEEZEN - LES ORPHELINS" (1933)

In een privéverzameling te Oostende troffen we een meer dan merkwaardig stuk Oostends drukwerk aan.

Het betreft het weinig bekende tweetalige weekblad "De Weezen - Les Orphelins" uit december 1933.

In volle crisistijd was de Oostendse drukker Georges GRIMMELPON (drukkerij gelegen Nieuwpoortsesteenweg 69-71) tot publikatie ervan overgegaan, om precies te dienen als een aanklacht tegen de heersende crisis, het overwicht van de coöperatieve maatschappijen en de corruptie binnen het gerecht.

In extenso brengen wij U de volledige weergave van de nederlands-talige tekst (2 pagina's).

Het is het enige nog bestaande exemplaar van deze krant die kon worden teruggevonden.

Identiteitsfiche van de krant

I. bewaarplaats :

Privéverzameling Oostende 16 december 1933 (1).

II. a. ondertitel :

Journal hebdomadaire : pour soutenir les intellectuels, ouvriers-orphelins, et découvrir les sauvages, qui attrapent sous main !

Weekorgaan : tot steun van d'enkelingen (weezen van 't land),
en ontdekken van 't wild dat scheidt onder d'Hand !

b. motto :

Notre devis : Bien faire, et ne craignez rien. Avant tout,
le droit des Orphelins !

Aux courageux, héros, le pied, comme quittance ! Généreux,
c'est beau, l'eau, en abondance ! (pour orphelins-intellec-
tuels).

Pas de coeur, pas de sang ! Créer des douleurs, et voler des
orphelins, l'aliment !

De la chair humaine, et le sang comme alliment ! De l'orphelin
de peine, se nourrissent noblement ! (Les sociétés-coopératives).
Sauvez-vous oiseaux de proie, avec la chair des orphelins au
fond de votre toit ! C'est comprendre, ... votre fin !

Onze leuze : Weldoen, doet niets vreezen. Vooruit, vooral
het recht der Weezen !

Heldenmoed, stamp, voor dank ! Edelgoed, water, als drank !
(voor d'enkelingen-weezen !!)

Geen hart, geen bloed ! Niet treuren in smart, als 't "Weezen"
doet ! Menschenvlees, met 't bloed tot spijs ! Van d'enkeling-
wees, is 't een, edel-wijs !! (voor Co-Maatschappijstichters).
Vliegt nu met 't wrak van menig wees !! Diep onder uw dak, dan
begrijpt U dees !

c. prijs :

75 ct. per nummer.

d. formaat :

55 x 36,5 cm., 6 kol., 4 pp.

e. periodiciteit :

1 x per week.

g. adres :

G. Grimmelpou, Nieuwpoortsschesteeweg, 69-71.

III. a. stichtingsdatum : 05.11.1931.

vroegst aangetroffen nummer : 16.12.1933.

b. Stichter-uitgever-drukker :

G. Grimmelpou, oud-bureelhoufd van Notariaat, oud-gemeente-
secretaris, oud-strijder, oud-vrijwilliger spion voor de
Belgische Vlag, oorlogsinvalid zonder vergelding, Nieuwpoort-
schesteeweg, 69-71, Oostende.

IV. Links-progressief strijdblad.

Lit. :

Patrick VANDENABEELE, De Oostendse drukkerijen. Een inleidend
onderzoek naar het leven en het werk van een beroepsgroep (1780-
1940). RUG, onuitgeg. licentiaatsverhandeling, 1984-1985, deel I,
pp. 170-172; deel II, pp. 116-117.

Patrick VANDENABEELE

Heldenmoed,
Stamp, voor dank!
Edelgoed,
WATER, als drank!
Van d'Enkelingen Weezen

Onze Leuze: **WELDOEN, doet niets vreezen,
VOORUIT, vooral het Recht der Weezen!**

Menschenvleesch,
met 't Bloed tot spijs!
Van d'Enkeling-Wees,
is 't een, EDELWIJS ?!
CO-MAATSCHAPSLICHTERS

DE WEEZEN

Geen Hart,
Geen Bloed!
Niet treuren in smart,
Als 't-Weezen...doet!

**Weekorgaan : tot steun van d'Enkelingen (WEEZEN van 't Land)
En ontdekken van 't Wild dat scheidt onder d'Hand!**

Vliegt nu met 't wrak,
van menig Wees ?!
Diep onder -- dak,
dan begrijpt U dees !

Uitgever: **O. Grimmetpon**, mid bareelhouid van Notarisat. mid Gemeentesecretaris. mid-strijder: mid-veijalig spin voor de Belgische Vlag. Oostgavakid **zonder** vergoeding. Nieuwpoortse steenweg, 69-71. Oostende.

<p>Befinding van 't bevenstaande : Dit blad gesticht (5 NOVEMBER 1931) Nadat den plakbrief werd intrukt, zonder bevel van d' Opper-Macht doch een werkmans noot en bukt, zoolang hij houdt, iets van kracht.</p>	<p>Die kan, die mag, den moed betwisten, van Schryver uitgever van 't orgaan, stamp voor dank, zigi suide helzen, maar 't GERECHT, neemt de schulddekan.</p>	<p>(Gerecht) trecht an huis, schryver (Gerecht) ontruk, dat dundelyk spak, in het verdukt, wazome, knut over tande-benzen word uitgebrukt, wat hebben onmaskerd, het Rechtelyk schuldant?</p>	<p>In volle waarheid, woudt steeds gemerd, dat menschenvleesch, met 't bloed tot spijs, eove Samenwerkers als practimaal geid, en 't woude egezeze door iers, an FIEEL wip.</p>	<p>En nu de hoede, op deze die zou pikken 't onlogysjaren hebben duidelyk doen verstaan, dat voor geen leven is te waken, om gieren, ten diepte te verstaan!</p>
<p>Als Edelgoed, 't wazipn betrecht, eove RECHTIF mag iers schyden; klaar, als helder water, is bijgebracht dat d'Enkeling-Wees, levend wordt verdukt.</p>	<p>als hrevens met an 't hart, de-w-schoven 't goede bloed, WE' dan, voor waarheid, handelt in smart, woud, als 't Weezen doet.</p>	<p>Dat nu als Roofvogel, zo ieren vliegen, met 't wrak van d'Enkelingen Weezen, 't bewijst is klaar, 't kan niet meer liegen, ZIJ MOCHTEN handelen zonder vreezen!</p>	<p>Wel de dageraad, die zal ons brengen, dat Hoovers dres als kraak anschouwen, om toch hun hantoe iets te verbergen, tot dat de Markt hun 't stop zal bouwen!</p>	

De Roofzucht van de Samenwerkers ontdekt!

Het GERECHT ONTMASKERD ter Koophandelsrechtbank van BRUSSEL ?!

De Hervorming van de Magistratuur vereischt!

De... gewoogd, gansch mijn leven, vreegde in d'arbeid, was geveven Samenwerkende moedenaar zigi 't, die s' wekmans leven, hebben andermind.

De krisoorzaak, aan 't licht!

't Gerecht bracht steun, en was verduken, dat Samenwerkers, 't Bloed ontsuipen, van den werkmans, trouw aan plicht, in die 't zou brengen aan het licht.

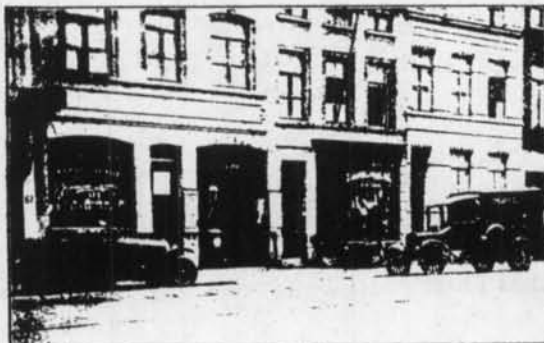
**De werkmans verpletterd door Co-Maatschappijen en 't Gerecht ?
De Samenwerkers gesteund met BEDROG door 't Gerecht ?
Vier Advokaten voor 't Gerecht met Valsche stukken !!!
De Naam van Zijn Majesteit ALBERT, geexploiteerd met bedrog,
door 't Gerecht ?!**

Steun meer dan ooit het Leger van Zijn Majesteit, EENIG werkmanssteun.

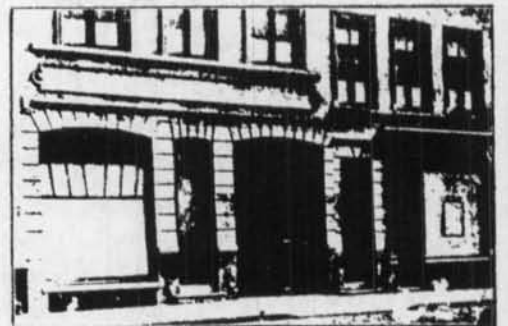
Het leven - De vooruit

De dood - De Ruïne

Tegen de Maatschappijen - Cooperatieven is niet op te komen en voor 't GERECHT zijn ZIJ de overwinning zeker !
Beslissen wij dus kort en goed

Den Bloei van 's werkmans hok, in 1930 **Allen in Blok : Sedert 1931, verpletterd met bedrog!**

Te WAPEN

Bereidt u allen, zoo noodig, tot den **ALARMkreet!**

Volgt aandachtig de uittreksels uit het Guldenboek van d'Enkeling, **De stoutheid van 't Gerecht.** De voordeelen met bedrog, aan de Samenwerkers. **De Omwenteling** van morgen.

HET ONTMASKERDE BEDROG ZONDER VERZET GEBLEVEN

DE AANVEERDING DER VOORWAARDEN WORDT VEREISCHT :

1° Onmiddellijke sluiting van alle Maatschappijen-Coöperatieven

die onbetwistbaar, d'Enkelingen vernietigen, een Rechterlijk optreden eischende tegenover dezès inrichters en de VERDEELING hunner aanwinsten, in voordeel hunner Werklieden-Rechthebbenden.

2° Onmiddellijke schorsing van alle Openbare Ambtenaren

van Staat, Provincie of Gemeenten

die de Rechten van d'Enkelingen miskennen, bestrijden of weigeren hunnen steun te verleenen.

DE VERDEDIGING VAN D'ENKELINGEN.

Ersten Plakbrief

DOOR POLITIE ONTRUKT ?!

5 November 1931.

Heldenmoed,
Stamp, voor dank L.
EDELgoed,
WATER, als drank ! !
Voor d'Enkelingen Weezen

Menschenvleesch !
Met 't Bloed tot spij ! !
Van d'Enkeling Wees !
Is 't een EDELwijs ! !
Voor CO-Maatschappijstichters !

De MILJOENEN der MAATSCHAPPIJEN-COÖPERATIEVEN hebben hun hoogste punt van WEEZENVERNIETIGERS bereikt, zonder narzelen bewozen Zij de OPPERSTE MACHT te zijn, tegen hunne Miljoenen te niet op te komen.

De verkrachting der Weezen is door hen bereikt, MET RECHTERLIJKE HULP ? ? !

ZWACIEN

gebieden de RECHTERS, bij 't ontmaskerd onheil ! !

De stem van d'Enkelingen (WEEZEN van 't Land) aanvaarden Zij niet ? ? !

HULP BIEDEN DE RECHTERS, als Advokaten onmachtig vallen, bij 't ontmaskerd geheim, het geheim van moordenaarswerken en oplichterijen, nakend los te heraten in waarheid, wordt bedwamd ! !

SLUITEN WIJ DUS, maar eeuwigdurend zal 't weergaluen

WIE zijn stichters van Maatschappijen-Coöperatieven ?

Een verslag tot onderzoek aan het Hoogste Gerechtshof, meldt duidelijk :

000 op 1000 zijn ONTREDDEBEN, of, die NIET HOOGER OP geraaken, ONBEWAAN, schuilen zij zich dan achter den rug van den werkmán ! !

Door MAATSCHAPPIJEN COÖPERATIEVEN wordt den werkmán op het dwaalspoor gebracht, en stelselmatig tot den Bedelstaf gedwongen ! !

WEICERT DEN BEDELSTAF, werpt in hun aangezicht, sterfde we liever den hongerdoed, dan ons te onderwerpen aan onbekwame leiders ! !

Wordt roed tot achter de hooren als zij zulke inrichtingen ra-dert, roept hen toe : 48 UREN OM TE SLUITEN, de miljoenen aanwinsten komen de werklieden toe ! !

VOORUIT WERKLIEDEN !

WEICERT uw kostbaar bloed, WEICERT uwen arbeid, aan dezès inrichters van Maatschappijen-Coöperatieven, Zij zijn de schuld van den ondergang, ZIJ DRINKEN WIJNEN UIT BLOEDENDE GLAZEN van den WERKMÁN, CIJ OOK kunt schatten verzamelen, UW BLOED IS MEER van waarde DAN HET HUN-NE ! !

Openbare Meeting werd geweigerd, WAAROM ? ? ! als die !
1° Ontmaskerde Rechterlijke Schandalen, gesteunde oplichterijen door den Koophandelsrechtbank van Brussel ! !

2° ONMIDDELLIJKE SLUITING VAN ALLE MAATSCHAPPIJEN-COÖPERATIEVEN die onbetwistbaar de Enkelingen vernietigen, een Rechterlijk optreden, zonder verwijz eischende tegenover dezès inrichters, en de verdeling hunner miljoenen aanwinsten, in voordeel hunner werklieden recht hebbeden ;

3° ONMIDDELLIJKE SCHORSING VAN ALLE OPENBARE AMBTENAREN van STAAT, PROVINCIE of GEMEENTEN, die de rechten van d'Enkelingen miskennen, bestrijden of weigeren hunnen steun te verleenen.

Nadruk verboden. C. CRIMMELPON.
Oud bureelhoofd van Notariaat, en Gemeente secretaris, en strijder, oud vrijwiljig spion voor de Belgische Vlag. (Orlogs-onvalid ZONDER vergelding.

WERKLIEDEN

Handen aan 't Werk !
en VOORUIT !
tegen de moordenaars
wordt uwe hulp inge-
voepen. - Als VRIJE
Slaven, willen wij
leven en sterven !

OPENT Werkplaatsen en Magazijnen, dringend !

OPEN BRIEF

Aan den Voorzitter van den Ministerraad.

Mijnheer de Minister,

Geflyverang aan mijn schryven van 29 December 1931, gesonden aan M. de Minister van Binnenlandsche Zaken, overgemaakt door een tusschenkomst aan M. de Voorzitter der Kamer van Volksvertegenwoordigers, volgens schiedt n° 09 43716 van 1 Januari 1932 :

Dit boek moest verschijnen op het oogenblik dat het voorgaande cabinet viel, ik heb er de verschijning van vertraagd, om reden dat men niet zeggen zou, dat ik een werk van politiek haat betrecht had, geworpen in de ver-warring, bestemd als een afleiding, tot vervelling van het Gouvernment die, ongelukkigwijze verplicht zal zijn een besluit te nemen.

Met dit werk openbaar te maken, wil ik hoognaemd geen hinderpaal stichten aan het gouvernment, ik denk niet op overhand, te moeten aan po...oken haat.

Ik betoet dat den voorouderlijken lichaamsgeest, de houding

van de magistratuur vervalscht heeft ; ik betoet dat, zich bozen de wetten denkende, de magistratuur op de helling rolt van de middead ; hij eticht slachtoffers.

Die slachtoffers de keel afgesneden leeren den haat voor het vaderland, de verachting van de maatschappij en storten in de anarchie, om morgen te zien ver-waken het grootste gevaar voor de samenleving.

De hervorming van de magistratuur is geelocht door gansch het land, de werkmán tijd door de onrechtvaardigheid en de partij-vchap ; op zijn geest bisnat een wind van opstand ; het kwaad is erger dan U denkt, Mijnheer de Minister, ik ben nader bij de waarheid dan U gelooven kunt ; in 't belang van België, smook ik U, wacht niet tot wanneer de wind van gedachte verandert in een storm van opstand. Zulver hervormt de magistratuur, het is een prachtig werk, die een gouden blad bijvoegen zal aan Uw Edel vertedens van grooten belg.

G. GRIMMELPON

HOE DE ROOFZUCHT der Samenwerkers, en de medewerking van Openbare Ambtenaren, 't daglicht hebben bereikt ?

Op zekerre Juidag 1930, d-er een kleit verkmán een voorstel, om hem toe te laten, een ip-paraat te mogen afsturen, welke van groot nut wezen zou en alge-mees, ontziet mogleklyk ver-moedert, noodtelings ontvaagt hij toestemming.

Op 12 Juli 1930, een afgevaardigde eener MAATSCHAPPIJ heeft zich aan als bijzonder afgestuurde.

Verwardert, een vreemd persoon zich te den aanbieden tot goedkeuring, aandacht dringt zich op :

«Vanaf de jeugd, hebben mijn ouders doen begripen, van MAATSCHAPPIJEN - COÖPE-PATIEVEN te vermijden ; dat het middens zijn van opstand ; dat het glorierijk bloed van den moddigen werkmán UITGEBAAFT is door de stichters ; dat de leden die maatschappijen en stichten wilde dieren zijn, die zoeken het vleesch te ontzomen van den WERKMÁN, en van de kroest-rijke gezinnen ; dat het lieden zijn die zich willen waarborgen wijnen te ledigen, uit bloedende glazen VAN DEN WERKMÁN ; dat die lieden, hunnen GEEST VAN CLORIE TE BUITEN CAANDE : 999 op 1000 door hunne zaken niet geraken ; onbe-kwaan ; die op het punt staan in faling te treden, en die zoeken, met vielande woorden, naar een aantal leden, en tot het doel te geraken (TEGEN DE MACHT IS NIET OP TE KOMEN) en

grootzich treden zij dan op, tegen d'Enkelingen-werklieden, welke zij als SLAVEN willen bemach-tigen, en hen te verbieden tot een gelukkig leven te geraken ;

dat het vooruitstaven, vanaf de jeugd dient gelid te worden door eigen gedachten en op-zoekingen, hoe klein die, met den aanvang wezen mogen, den voor-zigtig-zijn van zelf kammerken zal, indien de stem van de WOLVEN gees ingang vindt tot den geest van den werkmán ».

Die raadgevingen hebben zich in waarheid konnen vestigen.

Enkele weken na het bevoek van 12 Juli 1930, zelden afgevaardigde van maatschappij ho-d zich aan, onder voorwendsel - de maatschappij heeft het eer-ste stuk verloren ».

Oplettendheid dringt zich voor, gezien het mysterie van den afgevaardigde enkel een blad in bezit te hebben en geen dubbel te kunnen afleveren, de melding «duplicata» neevellende voor onderzoek, doch verzeekende een dubbel toe te sturen zonder uit-stel ;

Aangenomen

De Wolvenstareu volgden zich op, maar, de afgevaardigde een genaamde Del., werd vervangen door Juff CL., tot het aanbieden van een derde blad, (houdende tekst in machienschrift op door-schijnend papier), vaststellende waarde en nummers van appa-raat ;

Aangenomen : maar een kleine

BESLUITSELEN :

Het Nationaal fortuin overgegaan met bedrog tot de Samenwerkers, met steun van Openbare Ambtenaren, onderzoek en aanslag hunner goederen is noodzakelijk

Samewerkers en Openbare Ambtenaren brengen ons tot Gedwongen Slaven Werklieden Wapent u !

meding voegende onderaan de handteeking voor de derde maal. Onvoorziens, de afgevaardigde opnieuw belast door Maatschap-pij, doet triumfantelijk intrede op 13 November 1930, verklaren-de de zaak in orde te zijn, den openbaren weg toegestaan, en lewija tot stavog, te voorschijn halende briefwisseling van maatschappij, maar terug in brieven-tasch neerleggende ;

angenomen, maar voldoening slechts gegeven, voorgegaande politiebemande leweret het te-gevoersgestelde en bij dringend-heid wordt de verwijdering besle-ten ;

Hunnen geest van roofzucht den weg banende, 2 woorden en 2 cijfers zijn onder de rogen ge-bracht van de maatschappijstich-ters den 14 November 1930, en welhaast besliden die te ant-woorden bij spelbestelling van van 15, om op 16 November 1930 het noodige te vervullen.

Die wandeling van Zondag 16 gaf niet den gewenschten uitslag voor Matth., van afmetingen te verrichten en tot een bijzondere overeenkomst te geraken ; de aankomst gemeld zijnde, kon eenzijdig de wacht gehou-ten worden, en bij den ingang, an 1931, kon zij begripen dat de vraag gesteld « waar is de machtige » geen voldoening wouste hun doel bereiken.

Het doel eenzijdig zijnde, dagvaardiging aanbiedende, hou-dend het niet afleveren van af-de-zehrift (dubbel), den ident, (of beter het slachtoffer), zich, na fr. 200, verduubeld door het feit enkele maanden, niet herinneren zal, wat aan de onderteekening werd voorgeleed.

Het opvolgend bezoek van re-deren Vanack... den einddag beregende, als afhingende van den contentieuze dienst van Maatschappij, verdiede den grootsten aandacht ;

IN 'T GERECHT ZIJN WIJ HET VOORDEEL VERZEKERD, TEGEN DE MILJOENEN DER MAATSCHAPPIJEN IS NIET OP TE KOMEN, CIJ ZULT VOLLEDIG TEN ONDER GE-BRACHT WORDEN INDIEN CIJ NIET BUIGT VOOR HUNNE EISCHEN EN EEN TWAALF-TAL DUIZEND FRANK TEN MINSTE, ZAL U GEEBICHT WORDEN, ZOALS DIE VAN BRUCCE » !

Het hooren van de woorden kan klaar de waarheid vestigen, dat de Maatschappijen WILDE BEESTEN ZIJN, die hun buit on-der de werkende klas zoeken.

Nutteloos hier te melden, in welken toestand een familie zich bevindt, na het hooren van die WILDE uitlatingen.

Bij aanbevelen brief van 25 No-vember 1930, de Maatschappij op de hoogte gebracht, geeft geen teeken van leven, natuur-lijk, als medefeligit met de afgevaardigden.

Het eenige middel voor ver-rijken te maken, zijnde hen te ver-plachten voor 't Gerecht te ver-schijnen en alle briefwisselingen van hen te weigeren, vanaf een zeker oogenblik. (Schrift van 19 Januari 1931).

Op 26 Januari 1931, de Advokaat van het Beroepsd'Help., Raadgever van Maatschappij, be-gint insgelijks te beweerden bij \$ 1 en 2 van zijn schiedt, van aan- genomen verplichting.

De Advokaat Help... zich ze-kerder denkende, door zijn tij-aard, en beter eren te slagen om de afgevaardigden van maatschappij, mislukte eveneens en bij aanbevelen brief van 27 Jan-uari 1931, kon zij begripen dat, hunne Walde daelen met als ge-nomen wouste hun doel bereiken.

Op 12 Februar 1931, de Dour-waarder L., te Oostende, een ver-wattigd, ten ziele hen toe te laten de koperen te volgen.

De dagvaardiging aangenomen een Advokaat tot Brussel wordt aangezocht, en het Parket van den Procureur Generaal tot Gent, verwattigd, ten ziele hen toe te laten de koperen te volgen.

Het bezoek van een afgevaardigde van 't Parket gaf bliken de zaak te willen klas-ereen.

Er bleef dus enkel over, per-sonlijk de Rechterlijke handlen gun na te gaan, en aan de lezers, hun besluit te trekken, uit het te-kenwoordige.

Zijn Majesteit ALBERT KONING DER BELGEN, op de bronje gebracht, heeft EEN-geantwoord.

EEER aan Zijn Majesteit ! ONEER aan 't Corocht !

Te volgen.